

AP TÜRKİYE RAPORTÖRÜ PİRİ HER ZAMAN ŞÜPHE DUYULAN BİR HUSUSU DOĞRULADI: 'TÜRKİYE MÜKEMMEL BİR DEMOKRASİ OLSAYDI BİLE MERKEL VE [...] SARKOZY TÜRKİYE'Yİ AB'DE İSTEMEYECEKTİ'

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Analiz No : 2019 / 7

12.04.2019

Kısa süre önce yayınlanmış olan iki Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) analizinde önce 1915 olaylarına vurgu yaparak Avrupa Parlamentosunun (AP) 13 Mart 2019 tarihli Türkiye kararını ele aldık, ikinci analizde ise AP Türkiye raportörü Kati Pirinin Güney Kıbrıs Rum Yönetiminin AB üyeliğine dair değerlendirmesine atıfta bulunduk.[1]

İkinci analizimizde belirtildiği üzere, 2014'ten beri APnin Türkiye raportörü olarak görev yapan Kate Piri ile yapılan bir söyleşi kısa bir süre önce Brüksel merkezli Barış ve Adalet Platformu (PPJ) web sitesinde yayınlanmıştır.[2] Bu söyleşide Piri'ye bazı anlamlı sorular yöneltilmiş olup, bunlara verilen yanıtların daha ayrıntılı biçimde ele alınmasına gereksinim bulunmaktadır.

Değinilmesi gereken sorulardan ilki, Türkiye'nin dini kimliği ile ilgilidir. Söyleşiyi yapan kişinin, Bazı kişilerin AB'nin Türkiye'yi Müslüman bir ülke olduğu için istemediğine ilişkin fikrine ne dersiniz? şeklindeki sorusunu Kati Piri aşağıdaki gibi yanıtlamıştır:

> Hıristiyan-Demokrat siyasi ailesi hep bu fikirde olmuştur. (Bu grup) Bütün AB'yi yönetiyor mu? Hayır. (Bu grubun) AB üzerinde büyük bir etkisi var mı? Evet. Ancak, kesin olarak, AP'nin üyelik müzakerelerinin resmi olarak askıya alma çağrısının nedeni bu değil.[3]

Bu yanıt bize APdeki Hıristiyan Demokratların takıntılı dinsel zihniyetinin ipuçlarını vermektedir. Söz konusu Hıristiyan Demokratlar grubu resmi olarak Avrupa Halk Partisi Grubu olarak isimlendirilmektedir.[4] Başkanları, Bavyera Hristiyan Sosyal Birliğinden (Bavyera CSU-Hristiyan Sosyal Birliği) Manfred Weber'dir. Weber örneğinde olduğu gibi, bu grubun belli başlı üyelerinin zihniyeti, Türkiye gibi Müslüman çoğunluğa sahip bir ülkeye karşı düşmanca siyasi duruşlarını şekillendiren köktenci Hıristiyan inançlarını temsil etmektedir. Bu zihniyet, Batı kamuoyu ve akademik çevreleri bağlamında yaratılan İslamcılık teriminin temsil ettiği öne sürülen zihniyetin aynıdır. Eğer İslamcılık bağlamında

İslamcılar varsa, köktenci Hıristiyan Demokratlar, Hıristiyancılık bağlamındaki Hıristiyancıları temsil etmektedirler. Müteveffa William Safirein makalelerinin birinde belirttiği gibi, Açıkçası, Hıristiyan ve Hıristiyancı sıfatları arasında anlam bakımından bir fark vardır.[5] Bu Hıristiyancılara bazıları aşırı sağ Hıristiyan haçlıları şeklinde atıfta bulunmaktadırlar.

Uluslararası basın Manfred Weber in görüşlerini şu şekilde nakletmektedir: Yaklaşan Avrupa seçimlerinde Avrupa Halk Partisinin (EPP) önde gelen adaylarından Manfred Weber, Türkiyenin Avrupa Birliğine üye olamayacağını belirtti, Avrupa Komisyonu başkanı olursa katılım müzakerelerine son vereceğini sözlerine ekledi. Bu ifadelerin mantığını aslında Kati Piri'nin Türkiye bir Müslüman ülke şeklindeki sözleri açıklamaktadır.[6] Bu zihniyet bence, günümüzün haçlı zihniyetinden başka bir şey değildir.

Bu söyleşide üzerinde durulması gereken en çarpıcı bir nokta, Pirinin CDU lideri Angela Merkel'in Türkiyeye yönelik tutumu ile ilgili sözleridir. Piri bu hususta aşağıdaki açıklamaları yapmaktadır:

> Diğer hata, AB'nin katılım süreci konusunda her zaman dürüst olmaması gerçeğidir. Geçtiğimi günlerde bir konferanstaydım ve bir Türk katılımcı, Bu AB parlamentosu oylamasından sonra, Tanrıya şükür, hala Merkel'e sahibiz dedi. Ve ben gülmeye başladım, "Ciddi misin?" diye düşündüm. Merkel, 2005'ten itibaren muhtemelen Türkiye'nin üyelik sürecine hiçbir zaman inanmayan bir kişi. Bu ikiyüzlülük. Türkiye mükemmel bir demokrasi olsa bile, Merkel ve örneğin Sarkozy Türkiyeyi ABde istemeyecekti. Benimle olan fark bu. Ben, Türkiye'nin ABye ait olmadığını düşünmüyorum. Bence o (Türkiye) bir Avrupa ülkesi...
>
> Benim grubum, Sosyalistlerin ve Demokratların İlerici İttifakı, her zaman Türkiye'nin AB üyesi olmak için aday bir ülke olduğuna ve olması gerektiğine inandı. Bu konudaki tutumumuz değişmedi, ancak Türkiye içindeki gelişmeler büyük ölçüde kötüleşti. Bu nedenle, ABde Türkiyenin üye olmasını istemeyen kişiler olduğu açıktır. Halkın daha büyük bir bölümünün bile bu görüşte olduğunu söyleyebilirim. Ancak bu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın son birkaç yılda yaptıklarını görmemizden de dolayı. Bu şeyler birbirlerini etkiliyor.[7]

Beş yıl boyunca Türkiye raportörü olarak görev yapan Pirinin yukarıda değinilen sözleri Angela Merkel'in bir Hristiyan Demokrat olarak Türkiyeye yönelik önyargılı yaklaşımını özlü biçimde açıklamaktadır. Görüşlerini bazı nezaketsiz AB politikacılarına kıyasla incelikli ve daha sağduyulu bir şekilde dile getirmesine rağmen, Merkel'den daha fazlasını beklemek gerçekçi olmazdı. Piri'nin söz ettiği Türk katılımcı, büyük olasılıkla Merkel'in bu incelikli tavrına dikkat çekmek istiyordu. Kanımca, AB politikacılarının, Türk halkının büyük çoğunluğunun dışardan gelen kibirli davranışlardan hoşlanmadığını ve Türkiye'den gelen sert tepkilerin normal bir hükümetin vereceği tepki olduğunu ve bu tepkilerin Türk halkının büyük kesimleri tarafından desteklendiğini öğrenmeleri gerekir. Bu hususlar ışığında, AB politikacıları, değerlendirmelerini yalnızca, Türkiye aleyhtarı AB siyasetçilerini ne duymak istiyorlarsa onunla beslemek eğiliminde olan, Türk halkının büyük çoğunluğunun görüşlerini temsil etmeyen ve kendi kendinden nefret eden bir oryantalist zihniyete sahip gruplara dayanarak yapmamalıdır.

Türkiye, kökleri 1877'ye kadar giden donanımlı bir demokrasi deneyimine sahiptir. Sıklıkla yapılan seçimlere katılım oranları AB ülkelerine kıyasla belirgin şekilde yüksek olan bir ülkedir. Son yerel seçimlerin göstermiş olduğu gibi, sadece yasal olarak değil töresel olarak da iyi tanımlanmış bir demokratik davranış kurallarına sahiptir. Türkiyenin ABdeki ortaklarının Türkiye demokrasisini adil bir şekilde değerlendirmelerinin zamanı gelmiştir. Türk halkı böyle adil bir değerlendirmeyi hak etmektedir.

**Bu analiz yazısının aslı İngilizce olarak kaleme alınmıştır.*

***Fotoğraf: https://www.dreamstime.com*

[1] Teoman Ertuğrul Tulun, European Parliaments Unconstructive Approach Towards Turkey, *Center For Eurasian Studies (AVİM)*, 20 Mart 2019, blm. Analysis, 2019/6, http://avim.org.tr/en/Analiz/EUROPEAN-PARLIAMENT-S-UNCONSTRUCTIVE-APPROACH-TOWARDS-TURKEY; Teoman Ertuğrul Tulun, Allowing Cyprus in (EU) Without a Solution to Cyprus Problem ☀ is a Bıg Mistake*Center For Eurasian Studies (AVİM)*, 04 Ocak 2019, blm. Analysis, 2019 / 7, https://avim.org.tr/en/Analiz/ADMISSION-BY-KATI-PIRI-ALLOWING-CYPRUS-IN-EU-WITHOUT-A-SOLUTION-TO-CYPRUS-PROBLEM-IS-A-BIG-MISTAKE.

[2] José Miguel Rocha, Kati Piri: Our Red Line on Turkey Has Been Crossed, and That Is How We Have Ended up with Our Position Today , *Platform Peace & Justice*, 12 Mart 2019, blm. Brussels Talks, http://www.platformpj.org/kati-piri-our-red-line-on-turkey-has-been-crossed-and-that-is-how-we-have-ended-up-with-our-position-today/.

[3] Rocha.

[4] Manfred Weber, Group of the European Peoples Party, t.y., http://www.europarl.europa.eu/elections-2014/en/political-groups/group-of-the-european-people%27s-party-(christian-democrats)/.

[5] William Safire, Isms and Phobias, *New York Times Magazine*, 15 Mayıs 2005, blm. Archives, https://www.nytimes.com/2005/05/15/magazine/isms-and-phobias.html.

[6] Paul Carrel, review of *Turkey cannot become an EU member, says EPPs Weber*, tanıtım yazarı Catherine Evans, *Reuters*, 06 Mart 2019, blm. World News, https://www.reuters.com/article/us-germany-politics-csu/turkey-cannot-become-an-eu-member-says-epps-weber-idUSKCN1QN1A9.

[7] Rocha, Kati Piri: Our Red Line on Turkey Has Been Crossed, and That Is How We Have

Ended up with Our Position Today .

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "AP TÜRKİYE RAPORTÖRÜ PİRİ HER ZAMAN ŞÜPHE DUYULAN BİR HUSUSU DOĞRULADI: 'TÜRKİYE MÜKEMMEL BİR DEMOKRASİ OLSAYDI BİLE MERKEL VE [☀ SARKOZY TÜRKİYE'Yİ AB'DE İSTEMEYECEKTİ'." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2019 / 7. Nisan 12. Erişim Kasım 23, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Analiz/AP-TURKIYE-RAPORTORU-PIRI-HER-ZAMAN-SUPHE-DUYULAN-BIR-HUSUSU-DOGRULADI-TURKIYE-MUKEMMEL-BIR-DEMOKRASI-OLSAYDI-BILE-MERKEL-VE-SARKOZY-TURKIYE-YI-AB-DE-ISTEMEYECEKTI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır